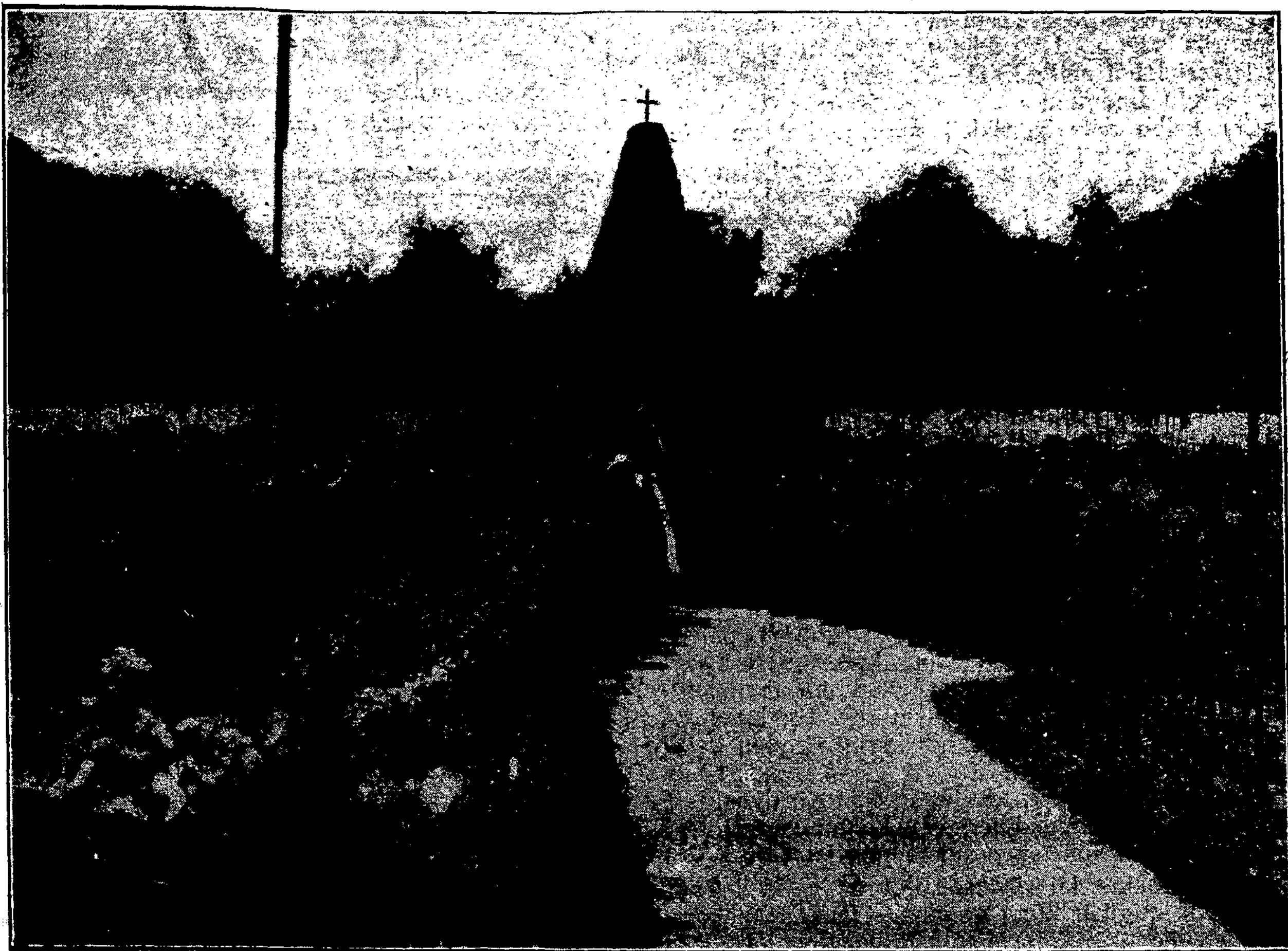

Kaina metams 10 l., pusmečiui 6 l., 1 mėn. 1 l. 20 c.
Kareiviams per pusę pigiau.
Atskiras numeris 20 c. visiems.

Skelbimai: petto eilutė 20 c.; prieš tekstą dvigubai.
Adresas: Kaunas, Laisvės Al. 12 Nr. Telef. 90 Nr.

Aukštųjų Karininkų Kursų klausytojų susivažiavimo dalyviai liepos 15 d. ties paminklu žuvusiems.

(Ek. karių B-vės fotografas M. Smečchauskas).

Ne visai tikru keliu.

„Nepadare žmogaus geresniu
nebandykite padaryti jį sveike-
sniu“.
Feuchtersleben.

Šiandien labai daug krepiama dėmesį sportą,
bet dažnai visai užmirštama apie dvasios lavinimą
bei auklėjimą, visai neauklėjama dvasios arba mo-

ralės energijos, nemokinama išmintingai tos dvasios
energijos valdyti. Tuotarpu gi dvasios energijos
išvystymas bei išmintingas jos valdymas gyvenime,
kovoje už buvį turi labai didelės reikšmės.

Išmokinti žmones valdyti moralę energiją tai vis
tas pats, kaip apdovanoti juos geriausią pergalėjimo
priemone, tas reiškia sumažinti jiems sloginantį nu-
sižeminimą pralaimėjimuose, tas reiškia apginti juos

prieš visokias finansines ir fiziologines nelaimes, vienu žodžiu duoti jiems patiems pergalėjimo galę.

Nelaimei daug yra prietarų ir daug klaidų dėl dvasios energijos auklėjimo bei reikalų.

Vienas tokių prietarų yra tas, kuris liečia sportą. Dauguma mano, kad sportas turi būti dabartinio auklėjimo pamatu. Ši klaida glūdi netikrame supratime apie energiją ir jos pritaikinimą gyvenime. Kai mes kalbame apie energiją, tai prieš mūsų akis stojasi paveikslas žmogaus su galingais raumenimis, kuris gali savo priešą vienu matu parblokti.

Vienok po stambiais išsivysčiusiais raumenimis dažnai lengva rasti silpną moralę energiją, kuri juk ir yra svarbiausia gyvenime kovoje už būvį.

Neprivalome viliotis tuo dideliu sporto atgimimu bei išsivystymu. Sportas neliūdyja, kad žmonės tapo energingesniais, griežtesniais savo tikslui atsiekti ir t. t.

Kuomet iš vienos pusės technikos išsivystymas eina prie to, kad sumažinti visus sunkius raumenų įtempimus (pamainant žmogaus darbą mašinomis), iš kitos pusės žmonės spiriasi, kad pasilikti prie bereikalingo fizinio persidirbimo, kokiu dažnai esti sportas.

Žmonės sunkiai dirbantieji daug anksčiau išaikvoja savo jėgas ir greičiau miršta negu tie, kurie tą energiją taupo. Užgrūdinto jūrininko atstangumas tęsiasi labai neilgai. 45—50 metų jis tampa jau senu bejėgiu žmogumi.

Čia kalbu apie perdidelį sportą, bet ne apie nuosaikų sportą bei gimnastiką, kurie atitinka sveikatos reikalams.

Klaida yra manyti, kad energija vystytusi ir augtų ačiu staigiems ir smarkiems judesiams; energija tampa greičiau jais nuslopinta ir nukreipta išimtinaj rekordų paėmimui; bet rekordas žmogui jokios naudos neatneša ir nyksta drauge su rekordo laimėtoju.

Per daug įtemptą sportą reikia skirti nuo fizinio jaunimo lavinimo, tačiau reikia pabrėžti, kad fizinis auklėjimas turi eiti drauge su moraliu energijos, dvasios auklėjimu, o šito sporto aikštėse nepasieksime.

Lavindami kūną, atkreipdami į jį dėmesį nepri- valome pamiršti ir dvasios reikalų; jie yra svarbesni mūsų gyvenime, nes žmogaus kūnas yra tik gyvu dvasios rūbu, veidrodžiu ir įrankiu. Kūnas ir dvasia reikia derinti viens į kitą. Kūną galima palyginti su medžio šaknimis — lapus ir šakas su dvasia. Šaknys ima jėgą iš žemės, kad užlaikyti lie- mens, šakų, lapų, žiedų ir vaisių gyvybę; lapai ir šakos gyvena šviesa ir oru, be kurių išnyktų kel- mas ir šaknys.

Mūsų gyvenimas yra dvejopas: kūno ir dvasios. Mūsų dvasia, keisdama per nesuskaitomus amžius, išaugo prie dabartinio savo aukštumos laipsnio.

Todel duokime jai „šviesos ir oro“, kad ji galėtų ir toliau augti ir kūną gaivinti. Gamtoje niekas nestovi vietoje — viskas plėtojasi, auga, o kas ne- siplėtoja, neauga, nesitobulina tas nyksta.

Jei galime įsiziūrėti į žmones kurių tarpe gyve- name, tai pamatysime, kad sveikata eina drauge su moraliu (dvasios) pakilimu, ir priešingai — blogas sveikatos stovis dažnai liūdyja, kad to žmogaus dvasios reikalai apleisti arba kad jis net ištvirkauja. Tačiau reik atminti, kad daugelis žmonių kenčia už savo tėvų nuodėmes, dėl sunkių gyvenimo sąlygų ir t. t.

Feuchtersleben savo knygoje „Dvasios higijena“ sako:

„Protas turi nuodų užmašančius kūną, bet turi ir vaistų, kurie tą kūną gydo. Gražumas yra svei- katos ženklas. Dorybė gražina žmogaus kūną, ypač jo veidą, ištvirkimas gi tą gražumą ardo. Tačiau tvirta tikra dorybė be dvasios (moralės) auklėjimo retai kurį žmogų aplanko.

Gamta yra slaptu teisėju. Jos teismas yra kan- trus, bet ir nieko neaplenkiantis. Ji žino visas nu- dėmes bei klaidas paslėptas nuo žmonių akių. Jos sprendimai iššaukia savo neišvengiamas pasekmes kartais net ir į tolmas kartas.

Taigi: „kol nepadarysite žmogaus geresniu, ne- bandykite jo padaryti sveikesniu“. Auklėdami save fiziniai, ypač sportu, nenukrypkim per daug į vieną pusę — neužmirškime sykiu auklėti ir dvasią.

K. Abaravičius.

Karo daina.

Ši daina buvo dainuojama 1919—1920 m. 2 pėst. D. K. Al- girdo p-ko kareivių.

J. Gocentas.

*Aušta aušrelė, neptoli diena,
Rengiasi į kovą karžygių*) kuopa.*

*Girios kalneliai sveikiname jus,
Ruoškite drašuliams tinkamus kapus* } 2 kartu

*Ten sena močiutė mus neapraudos,
Tik raiba gegutė kartais užkukuos.
Girios kalneliai ir t. t.* 2 kartu

*Ten jauna mergelė mūsų nepaguos,
Šimtmetinės pušys tik dainas dainuos.
Girios kalneliai ir t. t.* 2 kartu

*Ant karžygio kapo krinta kai kada,
Nuo putino lapo sidabro rasa.*

*Girios kalneliai sveikiname jus,
Ruoškite drašuliams tinkamus kapus* } 2 kartu

Mūsų karo misija Prancūzijoje.

Š. m. birželio mėnesį prancūzai padarė dide- lius manevrus. Į tuos manevrus buvo pakviesta 23 valstybių atstovai, tame skaičiuje ir Lietuvos. Mūs kariuomenę atstovavo Karo Mokslo Skyriaus Virši- ninkas gen. Radas-Zenkavičius, pulk. Bytautas, pulk. Velykis, majoras Žadeikis, majoras Jakutis ir kapi- tonas Tallat-Kelpša.

Francija, rodydama tuos manevrus svetimų val- stybių atstovams, lyg norėjo parodyti, kaip aukštai šiandien yra išsivystęs karo mokslas ir kad tas mokslas dabar Francijoje geriausiai pastatytas, kad jos kariuomenė esanti pavyzdinčiausia.

Pranešimų apie tuos manevrus padarė mūs aukščiau minėti atstovai per Aukštųjų Karininkų Kursų klausytojų susivažiavimą, apie kurį jau esame rašę „Kario“ 29 ir 30 Nr.Nr. Pranešimas tęsėsi 3 1/2 valandų.

Pirmuoju kalbėjo tų atstovų arba kaip sakoma misijos pirmininkas, Karo Mokslo Skyriaus Virši- ninkas gen. Radas-Zenkavičius. Jo žodžius mes čia paduodame sutrumpinę:

Mums atvykus į Francūziją, mūsų politinė pa- dėtis buvo gan įtempta dėl Klaipėdos įvykių. Ta- čiau prancūzų karininkai priėmė musiškius labai

*) Vietoj „karžygių“ dažniausiai sakydavo vardą tos kuo- pos, katra dainuodavo. Pavyzdžiui: „Septinta“, „Mokama“ ir t. t.

gražiai, mandagiai, suteikdami mums visų patogumų bei reikalingų žinių. Gal prie to prisidėjo rūpestingas mūsų misijos pasiruošimas: visi misijos nariai kalbėjo prancūziškai, kas prancūzams labai patiko. Taip lygiai tiko prancūzams ir tai, kad mūsų šaliai buvo vienodai ir gerai apsirengę, ko ne apie visus kitų misijų narius galima pasakyti.

Mūsų misijos pirmininkas gen. R.-Zenkavičius buvo visų svetimšalių misijų pirmininku. Kadangi jis buvo vyriausias savo laipsniu iš visų dalyvavusiųjų misijų narių tai tuo pačiu mūsų daliai krito tam tikrų pirmenybių garbė. Taip, padėkim, visi svetimšaliai, norėdami kalbėti ar šiaip viešai pareikšti savo sumanymą, visuomet turėjo kreiptis į mūsų generolą, kaip vyresnįjį ir pirmininką prašydami leidimą kalbėti ar veikti. Todel nuolatos skambėjo vardas „Lietuvos generolas“ ir tt. ir tuo būdu be paliovos buvo skelbiamas ir garsinamas Lietuvos vardas.

Prancūzų generolas Buat, užimęs aukštą vietą, sutiko mūsų misiją, susipažino su ja ir pasikaibėjime stengėsi išaiškinti kai kuriuos Lietuvos klausimus, kurie prancūzus domina. Beabejo ir gen. Buat, kaip ir daugelis prancūzų, daug kame dėl Lietuvos reikalų buvo suklaidintas ir besikalbėdamas su gen. R.-Zenkavičium nekartą buvo didžiai nustebeš, kad taip klaidingai apie Lietuvą manęs.

Apskritai gi reikia pastebėti, kad prancūzai, kaip ir kai kurie kiti buvo labai nustebeš, kad lietuvių misija susideda iš kultūringų (apšviestų) žmonių. Kai kurie jų buvo įsivaizdinę, kad Lietuva laukinė šalis kur žmonės dar nuogi laukais bėgioja. Žinoma, yra tai lenkų agitacijos pasekmė. Mums gi labai svarbu tuos šmeižtus atitaisyti, kad pasaulis teisingai apie Lietuvą manytų, nes šmeižtai mums labai kenkia. Taigi mūsų misija, bebūdama Francijoje, dar ir tą naudą Lietuvai atnešė, kad ne vieną šmeižtą apie Lietuvą atitaisė, parodė, kad lietuviai nėra tokie, kokiais juos lenkai murzina.

Generolas Buat mūsų misijai davė visų nurodymų, kokie mūsų misijai buvo reikalingi. Tarp kitko buvo duota nurodymų apie šių dienų karo mokslą Prancūzuose, kuris, kaip žinoma labai aukštai pastatytas. Čia dabar rasi mokinių ne tik iš Lietuvos, bet beveik iš viso pasaulio dalių bei valstybių.

Pulkininkas Velykis darė gan smulkų pranešimą apie pačius manevrus. Aišku, kad šiuose manevruose pasireiškė aukščiausias prancūzų pasiruošimas, kaip taktikos taip lygiai ir technikos žvilgsniu. Manevrai ėjo 7 kilometrų ploty, kuriame dalyvavo 30 batarėjų patrankų, 30 tankų ir iš viso tik 5 orlaiviai. Pėstininkų dalyvavo 2 divizijos.

Majoras Zadeikis darė ilgoką pranešimą apie techniką prancūzų kariuomenėje. Prancūzijoje misijai esant paaiškėjo, kad mūsų technikai savo žiniomis nėra atsilikę nuo technikos vystymosi, bet atsilikusi pati mūsų technika. Prancūzai mūsų misijos technikai labai maloniai ir širdingai padėjo susipažinti su jų technika praktikoje.

Įdomu tarp kitko, kad prancūzų sanitarijos automobiliai turi tankų slenkimo sistemą — būtent, ne ant ratų, bet šliaužia, kas duoda jam galimybes prieiti prie sužeistųjų, nors jie būtų išmėtyti ir labai nelygioje, duobėtoje vietoje.

Pranešime suteikiama labai daug įdomių kariškiosios technikos naujienų bei ypatybių. Pažymėtina, kad prancūzai labai rūpinasi padidinti inžinerijos kariuomenę. Taip, padėkim, šimet jie padidino savo inžinerijos dalis 25 %, sulyginus su tuo, ką turėjo prieš karą, tuotarpu gi pėstininkų sumažino 25 %, kavalerijos 40 ir kitų kai kurių dalių 25 %.

Bendrai gi imant prancūzai galingi ne savo skaičiumi, bet mokslu. Daug jų visą savo amžių mokinasi,

o karininkai stodami į kai kurias mokyklas, atsisako savo užtarnauto laipsnio ir lyg pradeda ta nybą nuo pradžios, nuo pačio pirmutinio laipsnio — leitenantų.

Kap. Talat-Kelpša gana smulkiai praneša apie prancūzų pastarųjų metų raitelių vystymąsi, organizavimą, apšaravimą, apginklavimą ir t. t. Per manevrus raiteliai savo užduotį gerai atliko, parodę gerą išsilavinimą.

Gen. Radus-Zenkavičius, baigdamas 1 val. pranešimus, taip apibudino visą tai, ką misija matė Prancūzijoje:

— Matėme daug, bet stebūklų nematėme, nes beveik apie viską jau namie buvome girdėję, skaite ir t. t.

Kap. Ruseckas.

**Kur nėra karo jėgos, ten nėra ir teisės.
Zykovas.**

G A N A !

Mūs priešai vis dar norėtų mums Klaipėdą išplėsti. Dabar gi Paryžiuje kaip tik ir eina derybos dėl Klaipėdos krašto vidaus sutvarkymo. Iš visų Lietuvos kampų ateina žmonių pareiškimų, kur griežtai reikalaujama neleisti svetimiems kištis į Klaipėdos reikalus ir kad Klaipėda priklausytų tik Lietuvai. Mūsų jūrininkai, kaip žmonės, kurie ypač jautriai atjaučia kiekvieną neteisę o labiausiai neteisę daromą Tėvynei, paskelbė pasauliui savo žodį šaukiantį viso pasaulio jūrininkus užstoti teisingus Klaipėdos ir Lietuvos reikalus. Čia mes tą žodį, pavadintą „Gana“ spausdiname.

Yra dalykų, kuriuos pirmi iki visuomenės protas suvoks, — žmogaus širdis jau nujaučia jų teisėtumą arba neteisėtumą. Aš kalbu apie tai šiuo politiniu momentu, kurį mes gyvename šiandien dėl Paryžiaus Konferencijos, kur žaidžiama mūsų gyvybe, mūsų nepriklausomybe, — kur įzeidžiama mūsų tautiniai jausmai ir koja primynus reikalaujama, kad mes tylėtume ir mirtume jėgos įveikti. Žinoma, — jėgos, o ne teisėtumo, prie kurio yra pašauktos viso pasaulio tautos.

Aukščiausias gamtos skyrimas, aukščiausioji Kūrėjo mums ir visiems gyvybę pažinusiems dovana, — yra gyvybė, kuri jokiais pasaulio turtais neįkainojama.

Ir dabar, — kada mūsų maža šalis svajoja pradėti gyventi, naudodamasi teise gyvenimą pažinti, mums mūsų geradariai stengiasi irklų perskelti galvą ir tai tuo metu, kada mes jau plaukiame prie kranto, — prie kranto, nuo kurio prieš šimtmečius kiti geradariai mus atskyrė...

Gana! Žmogus, sielvarto perimtas, darosi nebeįveikiamas, nebesukalbamas ir iš jo negalima reikalauti atsakomybės už padarytus žingsnius. Tada visus apima netaikos ir keršto dvasia, ir tautų likimo knygos puslapis užpildoma neteisėtumu ir nušlakstoma aukų krauju dėl pikto noro...

Gana! Iš jūrų bangų, iš širdies gelmių mes šaukiame į mūsų brolius — viso pasaulio jūrininkus. Nei viena draugovė nesupras ir taip nuoširdžiai neatjaus mūsų šauksmo, kaip kad bendri su mumis dvasia jūrininkai, nes viso pasaulio jūrininkai buvo ir bus nepriklausomybės ir laisvės atspindis. Žiauri jūra išmokina jūrininkus netgi netiesioginoje kovoje reikšti visišką tierą laikinam savo priešui ir gerbti jo narsumą ir Tėvynės meilę.

Broliai jūrininkai! Mes pakėlėme savo šaukiamąjį vimpelą). „Išgirskite mus ir duokite signalą mums!“.

Jūrininkai, įsiklausykite! Mūsų senas bendras vandenynas nerimsta dėl tokio neteisėtumo, kuris norima padaryti su mumis! Mūsų tauta pakėlė protesto balsą, ir mes, Lietuvos jūrininkai, siunčiame ženklą jums broliai — jūri-

*) Vimpelas, — tai tokia jūrų vėliavėlė.

ninkai, kad mes esame pavojuje. Ar buvo bent kada jūrų gyvenime pavyzdys, kad jūrininkas į jūrininko balsą neatsilieptų?

Jūs, laisvi jūrės vaikai, jūs irgi pakelsite savo protesto balsą kalbamajam neteisėtumui perspėti!

Mes neabejojame jūsų atsakyme. Jūrininkai buvo ir bus vienybė tarpusavy, jūrininkai visumet mylėjo nepriklausomybę tiek pat, kaip savo garbę.

Jūrininkai! Mūsų šauksmui,—teisingam šauksmui mes susilauksime iš jūsų paramos, ir vilties pilni mes klausome jūsų balso!

Kapitonas Nemo.

P. S. Kitų laikraščių prašau atsispausdinti seno jūrininko širdies gelmių balsą. N.

Lenkijos Aukštosios Karo Mokyklos taktikos ekskursija.

Lenkijos Aukštosios Karo Mokyklos 2-ųjų metų kurso generalio štabo ir intendantūros skyrių klausytojai šių metų birželio mėnesio 13 dieną išvyko į taktikos ekskursiją.

Ekskursijai vadovavo Aukštosios Karo Mokyklos Komendantas, div. gen. Serda-Teodorskis, dalyvavo abiejų mokyklos skyrių mokslo direktoriai ir daugelis tos mokyklos profesorių — prancūzų ir lenkų karininkų ir keletas MSW (Krašto apsaugos ministerijos) ir kelių DOK (korpusų apygardų vadovybių) karininkai.

Taktikos ekskursiją organizavo, jos siela ir mokslo dalykų vadovu buvo prancūzų pulkininkas Faury.

Ekskursijos dalyvius vežė dviejuose sanitariniuose traukiniuose, kuriuose buvo komandos raštinė, klausytojų darbo salė, virtuvė, valgykla, miegamasis skyrius, pirtis, kirpykla bei skutykla ir tt.

Ekskursija išvyko trečiadienį, birželio mėn. 13 dieną. Vakare, birželio m. 14 d. abu traukiniai atvyko į Pinską. Pakely Lietuvių Brastė ekskursijos dalyvius sveikino generolas Bilevičius ir tvirtovės įgulos orkestras.

Pinske per 2 dieni, t. y. birželio 15 ir 16 d. buvo daromi laukuos netoli senųjų vokiečių apkasų prie

geležinkelio tilto per Jesioldos upę ir Pinsko balose išilgai Strumenio upės taktikos pratimai. Birželio m. 18 d. ekskursijos dalyviai atvyko į Lvovą, čia juos stotyje pasveikino DOK vardu generolas Pajevskis.

Pirmadienis, birželio m. 18 d. paskirtas miestui apžiūrėti. Nuo 8 val. ekskursijos dalyviai išklaušė miesto muzėjaus direktoriaus D-ro Čolovskio paskaitos: „Seno ir naujo Lvovo miesto istorija“ ir gener. štabo majoro Adomo Adjukevičiaus — apie Lvovo miesto gynimą 1918-1919 m. Paskiau intendantūros karininkai žiūrėjo miesto gyvulių skerdyklą ir Axelrodo malūnus, ir generalio štabo profesoriaus Romero vedamą kartografijos įstaigą „Atlas“.

Per pietus ekskursininkai aplankė degtines, spirito ir dažų rafineriją; čia klausytojai per savininką sudėjo fabrikos darbininkų reikalams geroką pinigų sumą. Paskiau ekskursininkai aplankė avalinės ir mėsos konservų fabrikas.

Po vaišių užkandžio klausytojų grupelės aplankė dar Raclavickio panoramą, Parodos aikštę, katedrą, Boimų koplyčią ir Bernardinų ir Dominikonų bažnyčias, o apie 8 val. vakaro ekskursija išvažiavo į Tarnopolį, kur atvyko birželio m. 19 d., anksti rytą.

Tarnopoly ekskursininkai abiejuose traukiniuose dirbo visą dieną, sprenddami taktikos uždavinius; antradienį, vadinasi, birželio m. 20 d. ekskursininkai raiti išvyko į Kopyčyniečią ir Husiatyną. Čia buvo daromi taktikos pratimai. Tuose pratimuose dalyvavo vakarykščiai atvykę iš Varšuvos generolas Dupont.

Iš „Polska Zbrojna“ vyr. leit. Majus.

Duokit mums Švietimo Komisijų!

Raštininkų kuopoj surinkti visi centralinių karo įstaigų raštininkai. Jų yra arti 200 žmonių. Jie įvairaus mokslo, pradėdant nuo vienos gimnazijos klesės iki 7 kl. ir t. t. Dauguma įvairiomis aplinkybėmis atitraukti iš gimnazijų suolų. Yra iškomandiruotų ir iš Karo Mokyklos. Kai kurie, kuopoj gyvendami, vakarais lankė gimnazijas, bet tarnybos pa-

Jaun. pusk. Zaranka.

Mano atsiminimai iš Lietuvos karų.

(Žiūrėk „Karlo“ 30 Nr.).

Kuopa eina apšaudyti kaimą, bet iš kaimo niekas neatsiliepė. Tada pasigirdo komanda pirmyn ir visa grandinė nužygiavo per lauką ant kaimo ir užėmė jį. Užėmę kaimą mes išsiskirstėm po gričias. Gričiose gavom pavalgyti—pieno, sūrių, sviesto, kiaušinių.

7. Pagavom bolševikų šnipą.

Biskį mums pailsėjus ir pavalgius, liepė mums rengtis į kelionę. Išėję iš kaimo, vėl ėjom pirmyn, artin Panevėžio. Praėję kokis trejetą kilom., mes atėjome į vieną dvarą, kurio vardą užmiršau. Čia dvare mes jau radom 5-tą kuopą ir, dvi patrankas. Mes tuoj išsiskirstėm po visą dvarą: Kas atsigulė miegoti, kas nuėjo kiaušiniuoti. Aš atsiguliau dvaro parke. Nubudęs pamačiau kareivius kažin ką apstojusius. Aš gi priėjęs žiuriu—stovi viduryj senas rusiškai, kalbantį žmogus, apdriskęs, pasikabinęs tarbą ant nugaros. Mūsų kuopos vadas Milleris ir 5-tos kuopos viršila Valonis klausinėjo jį apie bolševikus. Jį įtarė šnipavime bolševikų naudai, o jis gynė, kad apie bolševi-

kus nieko nežinaš. Tada viršila pradėjo jį mušti ir bizunu perkirto jam ausį. Kiti jį mušė buožėmis, jis gi vis gynė, kad nieko nežinaš ir jį galite užmušti, jam vistiek. Jis esąs senas ir mirties jau nebijo. Kuopos vadas, norėdamas jį pagązdinti, liepė kareiviams persiskirti ir ėmė raketniku į jį taikinti. Senis, nors ir sakė, kad nebijo mirties, bet pamatęs, kad vadas į jį taiko užlindo už medžio, vis sakydamas: „šaukit, nebijau“. Tie jo žodžiai iššaukė tarp kareivių juoką. Jį dar mušė, stumdė, spardė, bet nieko iš jo neišgavo ir paliko jį ramybėje. Man gi rodės, kad jis visai nekaltas ir kai jį mušė man buvo jo gaila. Iš kur jį atvedė ir kada—aš nemačiau ir apie tai kitų neklausiau. Jis buvo apdriskęs, jo veidas buvo kruvinas ir aš nuėjau nuo jo šalin. Tur būt ir kitiems nusibodo su juo užsiiminėti ar negalėjo į jį žiūrėti, nes greit ir kiti išsivaikščiojo. Jį nuvedė prie vieno namo ir liepė jam ten sėdėti ir niekur neiti, o jeigu eis tai tuoj jį nušaus vietoj.

8. Per Žaliąją girią.

Mums paliepė rengtis į kelionę. Sustojome į rikiuotę o kartu su mumis ir penkta kuopa ir iškeliavim iš dvaro. Netoli nuo dvaro buvo taip vadinama „Žalioji giria“. Mums reikėjo eiti per tą „Žaliąją girią“. Parėvėžys liko po kairei. Mes ėjome gana ilgai

reigos nedavė jiems gerų pasekmių, todėl kai kuriems jų net prisėjo atsisakyti nuo mokslo. Tikimasi, jog ateinančiais mokslo metais besimokinantiems bus patogesnės aplinkybės mokytis ir duosią tiems jaunuoliams progos mokslą tęsti.

Noriu paliesti vieną dalyką, kuris visai raštininkų kuopoj pamirštas ir nėra davinių, jog jį kas primintų — tai Švietimo komisija. Vieni sako, kad ji esanti kada tai susitvėrusi, o kiti tvirtina jog ji visai nėra buvus. Bet tik faktas, kad komisijos veikimo nematyti ir negirdėti, tečiau ji savo laiku, kaip galima spręsti iš jos juokų laikraštuko „Voras“, rimtai darbuos, tik nežinia dėlai kurių priežasčių dabar visai nedirba. Švietimo kom-ja, kaip tarp labiau prasilavinusių kareivių, yra būtinas reikalas ir reikia manyti, jog ji turėtų gero pasisekimo. Tarp kareivių yra pastebėta gerų muzikų, dalyvavusių teatrų lošimuose, pašytojų, gerų sportininkų, dainininkų ir žmonių palinkusių prie literatūros. Taigi žmonės, kurie kuopos gyvenime gali daug nudirbti, gyvumo įnešti, kitus kuom nors sudominti ir tokiu būdu padaryti kariams kuopos gyvenimą daug malonesniu.

Dabartiniu laiku kuopa negauna net laikraščių, išskiriant „Kari“ ir visados pasivėlavusią „Lietuvą“ ir tai nevisados skaitykloje ji matoma. Kitų laikraščių visai nėra. Matytis, jog nėra žmonių, kurie pasistengtų jais kuopą aprūpinti — nėra Švietimo Komisijos.

Kuopoj yra tik iš senų laikų užsilikęs futbolininkų žaidimas, bet jie neturi tam tikro narių skaičiaus, neorganizuotai žaidžia, kur taip-gi reikėtų įvesti tobūlą futbolininkų žaidimo sistemą ir tvarką. Lošėjai gana gerai lošia, nes visados kitas komandas nugali. Dabartiniu laiku tverama antra futbolininkų komanda. Būtų pageidaujama, jog sutvertų bent kokias penkias komandas, nes rikiuotėje ir šiaip visai nemokina gimnastikos. Galima būtų pakviesti gimnastų, prityrusių futbolininkų, kurie pamokytų kūno lavinimą.

Nors esama gerų dainininkų, bet kiti kariai nieko nemoka ką nors sudainuoti. Tą patį gražutėlį Lietuvos gimną taip blogai gieda, jog nenori tikėti, kad tai mūsų tautos gimnas. Galima iš šalies pamanyti, jog gimną gieda, kad jį pašiepti ar pajuokti. Reiškiny

visai šalintinas ir tai būtų kom-jos užduotis jį pašalinti, kaip ir kitas mūsų ydas.

Beto reikėtų pasistengti karius kuo nors sudominti, kad einant iš skyrių į kareivines jų neslėgtų mintis apie šautuvą, daboklę ir nežiūrėtų į kareivines kaip į nepakenčiamus namus.

Reikalinga pažymėti, jog daug kareivių praleidžia laiką bevaikštinėdami, be švilpaudami ir net pašiepdami tuos karius, kurie knygas skaito arba šiaip kuo naudingą užsiima.

Nuo kuopos apsnudimo gali gelbėti tik Švietimo Komisija, todėl, kam ta pareiga priklauso, privalo neatidėliojant pradėti veikti ir duoti progos kariams lavintis. Kom-jos darbuotė ves prie įvairesnio gyvenimo ir pakels kareivių sielas iš miego ir prislėgimo.

X.

Neabejotinai gražu ir garbingai mirti drąsioj kovoj.
S e n e k a.

Karo chronika.

Iš visur.

— **Anglų atsakymą** Vokiečių pasiūlymui Prancūzai ir Belgai tebesvarsto. Prancūzų laikraštis „Petit Parisien“ pabrėžia, kad Anglų nota užgaunanti gyviausius Prancūzų ir Belgų reikalus. Belgų spaudoj manoma, kad vieni Anglų pasiūlymai gali būti priimti, o kiti gali sukelti nesusipratimus tarp Santarvininkų, bet visgi spėja, kad susirinkus Santarvės Atstovams visi ginčai geruoju bus išrišti.

Poincaré savo prakalboj liepos 22 d., atidengiant karo paminklą, tarp kitko pareiškęs, jei Santarvė nesugebėsianti galutinai nustatyti Vokiečiams skolų sumokėjimo plano, tai Vokietija greitai atgysianti ir paimsianti viršų pasaulyje, todėl Santarvei esąs reikalas tampa susijungti.

— **Vokiečiai priešinsis.** Vokietija esanti pasiruošusi ir toliau pasyviai priešintis ir tikisi, kad Prancūzai nusileis. Prancūzų spauda mananti, kad tai yra Anglų-Vokiečių intrigos (daromos šunybės).

per tą girią, niekur nesutikdami nė vieno bolševiko Pagalios pasirodė medžių šviesa ir mes išėjome iš tos girios į lauką. Už kokio kilometro buvo matyti kaimas. Mūsų kuopai čia įsakė gulti grandinėn. 5-ta kuopa per mišką nuėjo į dešinę. Mes gi, biskį pagulėję, gavom įsakymą eiti pirmyn ir užėmėm kaimą Karšinanką. Čionai atėjo ir 5-ta kuopa. Kaimas buvo labai didelis, koks kilometras ar gal daugiau. Atvedę j pat kaimo galą, mus išskirstė į gričias po 10 žmonių.

9. Sargyboj.

Mane ir dar vieną tuoj, nuskyrė į sargybą. Jau pradėjo temti. Aš atsistojau sargybon prie tvarto ir turėjau žiūrėti nuo miško, kitas stovėjo ant kelio. Parėjęs iš sargybos aš su malonumu išsitėsiau ant žemės po staklėmis ir greit užmigau, pasidėjęs po šonu, galva ir apsiklojęs vis tuo pačiu šinelium. Bet neilgai gavau miegoti, nes vėl prikėlė sargybon stoti.

Stojus sargybon labai norėjosi miego. Aš atsėdau prie tvarto, atsirėmiau į jo sieną ir pradėjau snausti. Sapnavau, kad guliu minkštoj lovoj ir taip saldžiai miegu, bet štai mano nosis užkliuvo už šautuvo ir aš pabudau. Tada aš stengiausi neužmigtį ir plėčiau akis kuo plačiausiai, bet ir su atidarytomis akimis užmigdavau ir vėl sapnuodavau gerus malonius sapnus. Pabudęs aš pamačiau, kad esu vienas. Dai-

rydamasis ieškojau antro sargybino, bet niekur jo nebuvo matyti. Aš ėmiau manyti, kad visi bus išjęę iš kaimo, palikdami mane vieną bemiegantį. Jau žadėjo ir saulutė patekėti, todėl buvo visai šviesu.

Man bemaštant kur būtų galėjęs pasidėti sargybinis, aš jį pamačiau ateinantį iš kaimo ir besinešantį sūrio gabalą. Pasirodo jis užėjo į vieną gričią, rado ten šeimninę atsikėlusią ir blynus bekepančią. Gavau jį blynų ir dar sūrio, kurio atnešė ir man. Paukšteliai pabudę linksmai čiulbėjo ir mums, pradėjęs vaikščioti ir kalbėtis, praėjo ir miegas, o čia tuojaus atėjo ir pamaina.

Parėjęs mums iš sargybos visą kuopą išdalino po du, po tris žmones į gričias pavalgyti, nes mūsų virtuvė kažin kur buvo likusi.

Po kiek laiko atvarė rusų belaisvininkus, važiuavusius iš Vokietijos į Rusiją paskutiniu juo bolševikų traukiniu, kurį nuvertė vietos žmonės nuo bėgių 12-tame kilometre nuo Panevėžio į Subačių. Po to ir mes greit išėjom iš kaimo Panevėžio linkui.

10. Vargas su maistu.

Perėjom per siaurąjį ir platųjį gelžkelius ir sustojom viename vienkiemj netoli Panevėžio. Tuoj visa kuopa sugriuvo į gričią, bet kur ten visi pareis,—virš šimto žmonių. Šiame vienkiemj pa-

Žydai sukilo. Žydų emigrantai Palestinoje neradę darbo, sukilo. Numalšinimui žydų pasiūsta

Pėstininkas senoj formoj.

sitaikė gera šeimininkė. Ji atnešė kelias puodynės rugštaus pieno ir kepalą duonos. Visa tai per kelias minutes tapo sunaikinta. Virtuvė su vakariene atvažiavo tik vakare. Po vakarienės mane paskyrė į sargybą čia pat prie klojimo žiūrėti nuo miško, nes klojimas buvo prie pat miško. Kiti buvo pastatyti prie miško kitose vietose, keli vaikščiojo keliu žvalgais.

Parėjęs iš sargybos įlindau į šiaudus ir miegojau iki pat ryto. Iš ryto virtuvės kažin kodėl nebuvo, o čia buvo tik vienkiemis ir visų pavalgydinti negalėjo. Bet iš kažin kur gavo bulvių ir lašinių. Tuoj visi sustoję bulves nuskutom, išvirėm, suspirgėm lašinių ir, sumaišę su bulvėmis visi gerai pavalgėm. Ilgai namu nebuvo; greit visi pradėjo kalbėti, kad virtuvė neatveža pietų, o nevalgę žmogus negali eiti kariauti. Kiti ėmė sakyti, kad tame bolševikų traukinyje, kuris guli miške nuverstas, yra visko, ir mūsų užkariautos visos gerybės ir todėl jos turi būti mūsų. Ten yra lašinių, mėsos, duonos, drabužių ir apsevimo, o mumis laiko alkanais, nuplyšusiais ir basais. Ir iš tikrųjų — keli kuopoje buvo nuplyšę ir basi. Kažin kas padavė mintį, kad reikia važiuoti prie to traukinio ir atsivežti iš ten maisto. Kaip matai paėmė vieną vežėją, kuris vežiodavo šovinius ir keli kareiviai nuvažiavo.

Pavakarį atvažiavo mūsų virtuvė su prastais pietumis o paskui virtuvės atvažiavo ir tie nuo trauki-

Jeruzalėn karo milicija su šarvuotais automobiliais. Sužeista 25 žmonės ir daug areštuota.

— **Kruvini susirėmimai** įvykę Silezijoje, Breslavlio mieste dėl gyvenimo pabrangimo. Išplėsta apie 60 krautuvių. Susirėmime daug maištininkų esą užmuštų ir sužeistų.

Meksikoj (Amerikoj) buvęs užpultas gen. Villa. Užmuštas jo sekretorius Feill. Sąryšy su tuo užmušimu įvykę susirėmimų tarp užmuštųjų ir užpuolikų šalininkų. Sužeista ir užmušta apie 100 žmonių.

— **Sukilo Mezopotamijos gyventojai** prieš anglus. Sukilimo centru yra Kufu miestas, kuris anglų aeroplanų bombarduojamas.

— **Loanos konferencija** laimingai užsibaigė. Iškilmingai pasirašyta taikos sutartis ir eilė kitų dokumentų. Tokiu būdu artimuose Rytuose šiam kartui karo pavojus prastinko.

— **Kynuose**, ypatingai ju kariuomenėj kyla neapykanta prieš svetimšalius. Jancikiangos upėi kynų laivas apšaudė amerikiečių ir anglų laivus, bet pastarieji gerokai apūlė kynų laivą.

— **Karo mokslas Prancūzų mokyklose.** Karo ministeris išleido aplinkraštį apie paruošiamą karo mokslą paprastose (civilėse) mokyklose ir universitetuose. Visose valstybinėse mokyklose minimas mokslas priverstinas, privatinėse sulig noro. Šį karo apmokymą privalo praeti laike 240 pamokų, kurios išskirstytos dviem metams. Pirmų metų bėgy privalo būt mokinama pėstininkų tarnyba, antrų metų bėgy specialus apmokymas. Pradinėse mokyklose ir gimnazijose apmokymas gali būt išskirstytas 3 metams, taip kad pirmųjų dviejų metų bėgy išėitų po 90 valandų metams ir tretiesiems metams 60 val., ir kiekvienais metais užsiiminėtų po 4 pusdienius karo apmokymui.

„Mil. Wochenblatt“.

— **Lenkijos rytų sienos apsauga.** Saugojusi Lietuvos ir Rusijos sienas lenkų pasienio kariuomenė („Straż graniczna“), nuo š. m. liepos 1 d. išformuota. Kareiviai, ištarnavę 2 metus, paleidžiami iš karo tarnybos; kiti paliekami baigti tarnybą iki 2 metų.

Laikiniai paliekama sienų apsaugai tik 6 batalionai („Straży graniczneję“). Jie saugos lenkų pasienį žiemuo-

kinio su maistu, atveždami duonos ir lašinių. Lašiniai pasirodė nevirti ir baisiai sūrūs, bolševikiška duona ir gi buvo prasta, kurioje labai daug buvo ašakų, neiškepta, tiesiog kaip tešla, bet tuom tarpu buvo gera ir mes tą bolševikišką duoną valgėm kokį mėnesį.

11. Pas sudaužytą traukinį.

Šiame vienkiemyj mes dar vieną naktį išnakvojom. Iš ryto mes gavom po porciją tos bolševikiškos duonos ir kavos ir, pavalgę ir pagėrę iškeliavom. Vienas būrys išėjo pas tą nuverstą traukinį. Aš irgi buvau tame būryje, nors nežinojau prie kokio būrio buvau, — prie kokio nuskirdavo, prie to ir būdavau, — vieną dieną, prie vieno būriūninko, kitą dieną prie kito.

Mūsų kuopoje buvo jau kitas vadas — Vidugiris. Kokį jis laipsnį turėjo nežinau, tik mačiau kad, turėjo trikampį, tai iš to tik ir atskirdavau, kad karininkas. Prie sudaužyto traukinio buvo baises reginys: garvežys, ratais įlindęs į žemę, stovėjo pasikreipęs ant šono, skersai kelio. Pirmutiniai vagonai prie garvežio daugiausia buvo sudaužyti: vienį gulėjo ant šono, kiti stovėjo galais stati, treči aukštelininkais apvirte, o trys vagonai buvo sulipę viens ant kito ir, kaip pasakojo žmonės ir kareiviai, kurie iš šitų vagonų kraustė visą gėrybę ir vežė į Panevėžį, pačiame viršutiniame va-

se ir dalį rytuose, baigiant Naugardėlio vaivadiją. Jie pasiliko Vidaus Reikalų Ministerijos žinioje. Tų 6 batalionų Vyriausia Vadyba Varšuvoje susideda iš 10 karininkų. Vadybos viršininku paskirtas majoras A. Gedke.

Likusių lenkų sieną saugoti perima naujai organizuojamoji pasienio policija, kuri pradėjo periminti sienų apsaugą nuo birželio 20 d. Ši pasienio policija organizuojama kariškais pagrindais iš laisvai samdomų. Į pasienio policiją stengiamasi pritraukti rezervo karininkus.

Apsisaugojimui nuo „banditų“ užpuolimų vasaros ir rudens metui į pasienio apskritis patraukiama kavalerijos dalys.

Žymioj Lietuvos - Lenkijos pasienio dalyj, lenkų pasienio policija jau pradėjo eiti sargybą. J.

Iš „Įsakymų Kariuomenei“.

Aukšt. Kar. D. L. K. Vytauto kursai. Respublikos Prezidento š. m. įsakymas 74 Nr. iš 1923 - VII - 15 d.

„Mūsų Tėvynės senovėje, Didžiajam Lietuvos Kunigaikščiui Vytautui viešpataujant, Lietuvos kariuomenė pasižymi ypatingu stiprumu ir karingumu.

Ačiu savo žygiams ir laimėjimams ji buvo baisi visiems kaimynams, priversdama skaitytis su ja kaip mažas taip ir dideles valstybes.

Vytautas, atvadavęs savo teises kare su Lenkija ir nugalėjęs amžiną Lietuvos priešą — Kryžiuočių ordeną, savo žygiais į rytus nukariavo eilę rusų kunigaikštijų ir pasiekė didžiausios galybės net tolimuose Rusijos kraštuose.

Tai visa buvo pasiekta dėka ypatingiems Vytauto ne tik politiniams, bet ir kariniams gabumams. Jo kato talentas sugebėjo sudaryti tokią kariuomenę, kuria galima buvo pasiekti visus savo politikos tikslus, o vadovaujant jai karo lauke, laimėti prieš skaitlingesni priešą.

Siekiant ir mums dabartiniu laiku to, kad sukūrus mažą, bet stiprią ir sveiką dvasios kariuomenę

gone buvo išlikęs gyvas kumeliukas, kurį ir iškėlė laukan iš vagono.

O gėrybės buvo daug: buvo duonos, lašinių, mėsos, silkių, cukraus, šovinių, šautuvų, kulkosvaidžių, daugiausia gi tai artilerijos šovinių ir kitokio visokio turto, kurio aš jau nebemačiau, nes kai mes atėjom, tai jau paskutinius vežimus krovė ir vežė į Panevėžį. Čia pat po vagonais ir tarp vagonų buvo kokie 10 lavonų rusų belaisvių važiuosiujų iš Vokietijos į savo tėvynę, bet nelaimingai, pateko į paskutinį bolševikų traukinį, kurį smarkiai vijo mūsų orlaiviai, ir pagalios, žmonėms išardžius gelžkelį, traukinys nukrito nuo bėgių. Aš tų lavonų negalėjau žiūrėti: vieni buvo be galvų, kiti be rankų, be kojų, kitas buvo per pusę perpiautas, dar kiti buvo prispausti prie žemės ir t. t. Buvo dar užmušta viena sena moteriškė su sulaužyta koja ir ranka ir išversta akimi. Čia aš bevaikčiodamas tarp vagonų radau rusų varinį katiliuką pasiėmiau jį sau, nes neturėjau iš ko valgyti, reikėdavo vis pas kita skolintis. Daugiau aš nieko neradau, kas būtų man reikalinga buvę. Dar buvau paėmęs vieną didelį kinžalą, kurių buvo daug, bet paskui vėl numečiau.

Mumi keturis pasiuntė gelžkelio pirmyn žvalgybon. Mes, paėję kokią kilometrą ar daugiau ir pašaudę į visas puses, grįžom atgal prie vagonų. Mums beįsankiojant palei vagonus, pamatėm gelžkelio ateinančių

reikia turėti ypatingai tinkamų vadų, tinkamai paruoštų savo aukštam tikslui pasiekti.

Pėstininkas naujoj formoj.

žmonių pulkelį. Keli nuėjom jų pasitikti. Jie dar iš tolo mums kaž ką mosavo ir kai mes priėjom prie jų arčiau tai pamatėm apie 20 vokiečių grįžtančių iš rusų nelaisvės. Jie pasakė, kad bolševikus matė tik Subačiuje. Po to mūsų būrininkas Žagunis nuskyrė kelis kareivius nuvesti juos į Panevėžį, paskui gi dešimts kareivių, tame skaičiuje ir mane su skyrininku Bulka, atskyrė ir įsakė pasilikti čionai prie vagonų, nors tuose vagonuose nieko jau nebuvo, ir įsakė laukti, kol jie ateis nuimti mumis nuo sargybos.

Ir taip mes, dešimts kareivių, likom tarp girių, atskirti nuo savų už kokių 10 kilometrų. Tik štai netikėtai pasigirdo miške šūvis. Mes apsidairėm, manėm, kad kas nors iš mūsų tarpo į mišką nuėjęs iššovė, bet mūsiškiai visi buvo čia pat. Ir vėl pasigirdo šūvis visai arti. Keli mūsų nuėjo į mišką pasižiūrėti, bet nieko nerado. Ir dar sykį nepertoli pasigirdo šūvis, bet ir vėl niekur nieko neradom. Taip mums besidairant, pamatėm atbėgantį kareivį, kuris mums pranešė, kad juos miške užpuolė bolševikai, ir jie ką tik galėjo pasprukti nuo jų, palikdami jiems savo vežimą su šoviniais. Žmogus kurio buvo vežimas ir arklys perpiovė pakinklus ir vienu arkliu pabėgo. Tas kareivis įkalbinėjo mus eiti atimti iš bolševikų tą vežimą. Mes iš karto buvom sutikę ir, nieko nelaukę, leidomės kelionėn. (B. d.).

Tas uždavinys šiuo laiku tenka, tarp ko kito, Aukštiesiems Karininkų Kursams, kurių rūpesčiu Lietuvos kariuomenė turi gauti viršininkų, tinkamų būti karo atžvilgiu D. L. Kun. Vytauto įpėdiniais.

Ankštesniems dvasios ryšiams su garbinga Lietuvos kariuomenės praeitimi palaikyti ir kad nuolat atsimindami Vytauto, didžio stratego vardą, stengtųsi parengti tinkamą šių laikų mūsų kariuomenei vadovybę, leidžiu vadinti Aukštųjų Karininkų Kursų ŠEFU Didįjį Lietuvos Kunigaikštį VYTAUTĄ, o kursus: **Aukštieji Karininkų Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Kursai.**

(Isak. Kar. 136 Nr. iš 1923 VII 17 d.).

Vyties Kryžiu apdovanoti. Respublikos Prezidentas 1 p. Einant Vyties Kryžiaus Ordeno Tarybos nutarimu ir Krašto Apsaugos Ministerio pristatymu, apdovanojo Vyties Kryžiumi su kardais pasižymėjusius kovose su Lietuvos Nepriklausomybės priešais, savo laiku neapdovanotus, šiuos karius:

2-jo laipsnio:

2-jo pėst. D. L. K. Algirdo pulko: kapitonas Noreika Eduardas 1920. XI. 17., vyr. leiten. Andriūnas Juozas 1920. X. 21, eilinis Kaušpedis Zigmas 1920. XI. 21, viršila Žadeika Pijus 1921. XI. 21, jaun. puskarin. Pališkis Kazys 1921. XI. 20, vyr. puskar. Kasperavičius Kazys 1920. X. 31.

4-jo pėst. L. K. Mindaugo pulko: leitenantas Dulksnys Kostas 1923. II. 24, vyr. puskar. Staugas Stasys 1920. X. 17.

6-jo pėst. P. K. Margio pulko: vyr. puskarin. Orentas Jonas 1920. IX. 22.

1-jo artil pulko vyr. puskar. Sabaliauskas Kazys 1920. X. 3.

Aviac vald. vyr. leitenantas Dobkevičius Jurgis 1920. XI. 7.

1-jo laipsnio.

1-jo pėst. D. L. K. Gedimino pulko: pulk. leit. Genys Petras 1920. X. 16, viršila Vaickelionis Vladas 1920. X. 3, vyr. pusk. Ezerskis Aleksas 1919. V. 23, jaun. pusk. Dirsė Vincas 1920. X. 16, jaun. puskarin. Uždavinis Bonadas 1920. X. 21, eilinis Janulevičius Petras 1919. IX. 22, eilinis Žukauskas Simas 1920. X. 18, eilinis Taraškevičius Juozas 1920. X. 18, eilinis Gelevičius Kazys 1920. X. 3.

2-jo pėst. D. L. K. Algirdo pulko: vyr. pusk. Kuliešius Jonas 1920. XI. 21, vyr. pusk. Sugentaitis Simas 1920. XI. 17, vyr. pusk. Butrimavičius Juozas 1920. XI. 21, vyr. pusk. Adomaitis Jurgis 1920. XI. 17, vyr. pusk. Petkevičius Aleksas 1920. XI. 21, jaun. puskarin. Martinkus Juozas 1920. XI. 21, eilinis Tambakevičius Stasys 1920. XI. 17, eilinis Rieksas Jonas 1920. XI. 21, eilinis Bučinskas Jonas 1920. XI. 21.

3-jo pėst. D. L. K. Vytauto pulko: Majoras Drabatas Adomas 1920. X. 21, vyr. leiten. Urbonas Aleksas 1920. X. 4, gyd. vyr. leit. Strasburgas Borisas 1920. X. 9, grandinis Rauba Vincas 1920. X. 18, eilinis Mačiunas Petras 1920. X. 18, eilinis Gasparaitis Vincas 1920. X. 18, eilinis Mitrikas Vincas 1920. X. 18.

4-jo pėst. L. K. Mindaugo pulko: leitenantas Petkevičius Kazys 1923. II. 24, vyr. pusk. Karaliūnas Antanas 1920. X. 16, jaun. pusk. Akilaitis Vincas 1920. XI. 12, jaun. pusk. Čemlonskis Kostas 1920. X. 6, jaun. pusk. Grauslys Juozas 1920. VIII. 16, jaun. pusk. Buividas Jonas 1920. X. 16, jaun. pusk. Snabaitis Jonas 1920. X. 31, jaun. pusk. Kareta Juozas 1920. XI. 1, jaun. pusk. Jasaitis Vladas 1920. X. 8, grandinis Šeškauskas Kostas 1920. X. 6, grandinis Šimėnas Aleksas 1920. X. 16, grandinis Rastauskas Jonas, sūnus Vinco 1920. X. 17, eilinis Termėnas Jonas 1920. XI. 1, eilinis Mikšys Antanas 1920. X. 17, eil. Kirvilaitis Juozas 1920. XI. 1, eil. Urbonas

Povilas 1920. XI. 1, eil. Juselis Pijus 1920. XI. 1, eil. Buivis Jokubas 1920. XI. 1, eil. Sirutis Domas 1920. XI. 1, eil. Sinickas Vincas 1920. X. 8, eil. Mataitis Juozas 1920. X. 17, eil. Keturka Stasys 1920. X. 8, eil. Kačinskas Antanas 1923. II. 24, eil. Matijošaitis Tomas 1923. II. 24.

5-jo pėst. D. L. K. Keistučio pulko: kapitonas Strielnikas Povilas 1923, kapitonas Bartkevičius Aleksas 1920. IX. 7, vyr. leiten. Ještakauskas Leonas 1920. IX. 3, leitenantas Saldukas Petras 1920. IX. 22, viršila Drobniuskas Pranas 1920. IX. 2, vyr. pusk. Eigelis Adolfas 1923, jaun. puskar. Trenkūnas Povilas 1923.

(Bus daugiau).

Iš kariuomenės gyvenimo.

Rašykite kuodaugiausia žinių iš savo dalių: iš švietimo komisijos darbų, apie rengiamus arba surengtus vakarus, apie knygų ir laikraščių skaitymą, įvairius įvykius ir t. t. Teisingos ir gerai iširtos žinios laikraštį įvairina ir skaitytojams naudos atneša.

Del tvarkos Ekonominėje Karių krautuvėje. Kiekvienas karys, pakliuvęs į Kauną, skubinasi į Ekonominę Karių krautuvę nusipirkti reikalingiausių kariams dalykų, kurių provincijoje visai negalima gauti. Taip š. m. Liepos m. 16 d., patekęs į Kauną, nuėjau į Ekonominę karių krautuvę ir paprašiau angliškos medžiagos „Diagonal“, diržo, pintinų ir pirštinaičių, bet nei vieno jų krautuvėje nebuvo. Tačiau čia pat yra turtingas moterims medžiagos skyrius ir t. t. Man paklausus, kur galima nusipirkti diržą, krautuvės pardavėja nurodė, kad parsiduoda specialėje kariškų daiktų krautuvėje pas p. Grinbergą. Krautuvėje pas p. Grinbergą už diržą nuo manęs paprašė 50 litų. Žinoma, neturėdamas konkurencijos, p. Grinbergas gali prašyti kiek norįs. Paprašiau skundų knygos, kad išreikšti nepasitenkinimą, bet tarnautojas pasakė, kad skundų knygos dar 14 liepos buvo Valdybos paimtos iš krautuvės ir negražintos.

Dabartiniu spekuliacijos metu mums, kariams, ypač svarbu, kad mus neišnaudotų įvairūs p. Grinbergai. Šio tikslo turi siekti krautuvė ir mums padėti. Metiniame krautuvės narių susirinkime reikėtų iškelti šis klausimas ir krautuvės veikimą pastatyti į tinkamas vėžes.

Narys

Nuo Redakcijos. Mums teko girdėti, kad krautuvė tų daiktų neturi tik laikinai; prekės jau užsakytos ir diena iš dienos laukiama pargabenant jas krautuvėn ir kad ateityj tokio neleistino kariškai krautuvei įvykio nebūsią.

Teatras kariuomenėj. Birželio 15 d. 6 p. P. K. Margio pulko Švietimo Komisijos pastangomis tapo suvaidinta pulko ir kitų kaimyninių dalių kareiviams Lienskio 3 veiksnių komedija (Kokia? Red.).

Vaidinime dalyvavo karininkai ir vietos mokytojos. Vaidinimas ėjo labai gyvai ir linksmi ir labai patiko auditorijai. Ypač pasižymėjo Terlės rolėje Lt. Plungė. Tas pat veikalas birželio 17 d. buvo pastatytas viename vakare tokiu pat pasisekimu.

Laukiama daugiau tokių pat vaidinimų.

Klevas.

I metinė pasienio pulko šventė. Birželio 29 d. Tauragėje I pasienio pulkas šventė metinę šventę. Šis pulkas gyvuoja jau 4 metai, bet šiemet šventė tik antrą kart metinę šventę, nes pirmieji metai buvo darbo metai ir šventei neatsirado laisvos dienos, kad susivažiuoti iš 400 klm. pasienio juostos į vieną vietą. Bet ir šiais metais dalyvavo tik vietos kariai ir mokojoji komanda.

Šventės iškilmės prasidėjo 10 val. pamaldomis. Po pamaldų įvyko paradas. Paradą priėmė I pasienio pulko vadas pulkinink. Kubiliūnas.

Po parado pulko vadas su švečiais ir karininkais aplankė kareivines, arklydes ir užsiėmimų aikštę. Visur gražaus įspūdžio darė švara ir pavyzdinga tvarka.

Tauragės sodne buvo gimnastika, valtižiruotė, jėgimas ir sportas.

Gimnastiką atliko nemaža grupė gerai išmokintų karių užbaigdami numerį gana sudėtinomis ir gimnastinėmis piramidomis.

Valtižiruotėje, jėjime ir kirtime I pasienio pulko kariai parodė aukštą išsilavinimo laipsnį, nekiek nenusileisdami specialėms raitelių dalims.

Futbolo rungtynės buvo tarp pulko komandų: Vietos raštininkų kuopos ir vienos atvykusios iš Klaipėdos krašto NN. kuopos.

Atvykusioji komanda technikiniai žaidime pasirodė tvirtesnė, bet kaip vienos taip ir antros komandų silpni puolimai ir I havtaimas baigėsi be vaisių. II havtaimė raštin. kuop. komanda prieš pat žaidimo pabaigą įvarė atvykusiems I golą.

Kiek teko patirti sportas nepersenai čia pradėjo vystytis, bet dėka energingam leiten. Reklavičiui žengia pirmyn ir reik tikėtis pulko kariai greit supras jo reikšmę ir per sportą bus atsiekta netik fiziniai, bet ir dvasiniai tvirta karių jėga išvermė ir pasiryžimas.

Aikštė iškilmėms buvo gražiai papuošta vėnikais. Tauragės piliečiai retai, turbūt, matydami tokias iškilmes, skaitlingai į jas atsilankė.

Po iškilmių aikštėje buvo iškilmingi pietūs.

Laike pietų daug buvo kalbėta, tostai ir gailėtasi dėl neatvykusių iš vyriausybės kviestų ir labai lauktų svečių.

Likusias vakaras praėjo gyvame, draugiškame pasilinksminime ir dainose.

Laike šventės svečiams buvo parodyti rūpestingai leiten. Reklavičio sudaromas pulko albumai su įdomiais pulko vaizdais.

Bendrai šios pulko šventės įspūdis liko gražus ir gyvas.

Garbinga mirtis geriau negarbingo gyvenimo.
K u l n e v a s.

Seimas.

Liepos 19 d. posėdyje svarstytas priverstinio valstybinio nuo ugnies draudimo įstatymo pakeitimo projektas. Daugumas Seimo atstovų nori priverstiną apdraudimą panaikinti. Minimo įstatymo projektas pripažintas svarstytinu, bet antrajam skaitymui grąžintas komisijai, kad geriau tą įstatymą paruoštų.

Liepos 20 ir 21 d. posėdžiuose I ir II skaitymu svarstytas valstybinio žemės mokesnio įstatymas. II skaitymu priimtas.

Liepos 23 d. posėdyje priimti II skaitymu Valstybinio priverstinio trobesių draudimo nuo ugnies įstatymo papildymas ir pakeitimas; I ir II sk. Valstybės tarnautojų atlyginimo įvairūs įstatymai; I ir II sk. „Lietuvos“ redakcijos etatų papildymas; Susisiekimo Ministerijos etatų papildymas; Lietuvos Kariuomenės laipsnių įstatymo papildymo ir pakeitimo sumanymas ir uždarytomis durimis svarstytas I ir II sk. Generalio Štabo mobilizacijos skyriaus taikos metų įstatymo projektas.

Liepos 24 d. posėdyje svarstytas III-ju skaitymu Žemės valstybinio mokesnio įstatymo projektas. Minimo įstatymo papildymas ir pakeitimas grąžintas komisijai. I ir II-ju skaitymu svarstoma dėl padidinimo

algų valstybės tarnautojams. Algoms kelti buvo du projektai — socialdemokratų ir Ministerių Kabineto. II sk. priimamas visas Ministerių Kabineto projektas, atmetamos tik pirmoji ir antroji pastabos, 1) kuri didina 20 % kategorijos algą baigusiems aukštesni mokslą ir 2) kuri nustato ministeriams reprezentacijai tam tikrą algos nuošimtį. Prie minimų dviejų projektų buvo padavę savo pataisas valstiečiai liaudininkai, darbo federacija ir krikšč. demokratai.

Kas girdėti

Lietuvoje.

— **Kitus nužudęs nusižudė ir pats.** Liepos 11 d. Bičiūnų kaime (Gruzdžių val.) Tūlas Dryža, grįždamas iš vieno ūkininko, kelyje 4 šūvais nužudė lydėjusią jį savo buvusią žmoną, su kuria buvo persiskyres, o paskiau sutikęs kelyje savo giminaitę Bungię irgi nužudė, būk kam ji ardytusi jų šeimynos laimę. Grįžęs namo pats nusižudė.

— **Sustos traukinys Šilėnuose.** Nuo liepos 22 d. traukinys 11 Nr. sustoja Šilėnų stoty 1 minutei keleiviams įsėsti.

— **Tiltų rinkliavos panaikinimas.** Ministerių Kabinetas nutarė nuo š. m. spalio 1 d. panaikinti visas tiltų rinkliavas.

— **Vagystė Kaune.** Pastaruoju laiku Kaune padažnėjo vagystės; kartais išvagiami kambariai pritaikintais raktais. Liepos 26 d. apvogė kan. Tumo butą, jam išėjus į rekolekcijas, o tarnaitę į rinką. Pavogta daug dokumentų, auksinė grandinė, žiedas ir visokių metalinių, sidabrinių ir auksinių pinigų. Viso 2.000 lt. vertės.

— **Naujas žurnalas.** „Atspindžiai“ sustojo eiti, ju vieton eina naujas paveiksluotas laikraštis, vardu „Krivulė“, kurio pirmas numeris jau pasirodė.

— **Salamonskio cirkas** Kaune pastaruoju laiku rodo gana gražių įdomių dalykelių. Galima sveikai nusijuokti. Bloga, kad artistai kalba nesuprantamomis kalbomis, daugiausia vokiškai. Kariams kainos už įėjimą žymiai papigintos. Cirkas žada pasilikti ligi rugpiučio 15 d.

Lietuva ir užsieniai.

— **Kubos respublikos Valstybės Taryba pripažino Lietuvą de jure.**

— **Nesusitaria Klaipėdos reikalui.** Lietuvos derybos su Ambasadorių Konferencija dėl Klaipėdos uosto administracijos ir tranzito reikalui kol kas nepasiekė susitarimo. Derybos sustojo ir mūsų delegacija grįžo Kaunan. Ambasadorių Konferencija savo pasiūlymus patieks raštu, mūsų delegacija savo pasiūlymus irgi patiekė raštu.

Užsieniuose.

— **Emisijos bankas Lenkijoje.** Būsiąs Lenkijoje įsteigtas emisijos bankas su pagrindiniu kapitalu 200 milijonų Sveicarų frankų.

— **Faraonų kapai.** Tęsiant darbą prie pagarsėjusio Tutankamono kapo, atrado dar du iki šiol nežinomu kapu. Ieškotojų nuomone, vienas esąs septynioliktos dinastijos faraono Kames kapas o antras aštuonioliktos dinastijos faraono Achmes kapas, taigi abu maž daug po 3.500 metų senumo.

— **Iš Rusijos šiemet žibalo išvežta 8 1/2 milijonų milijonų pūdų, daugiausia į Angliją ir Vokietiją.** Minimas išvežimas tesudaro tik 30 nuoš. prieškarinio išvežimo.

— **Tautų Sąjungos Tarybon** pateksias Čekoslovakų atstovas. Lenkai tame numato savo užsienio politikos pralaimėjimą, nes lenkai buvo tikėjęsi, kad pateks jų atstovas. Pastaruoju laiku Tautų Sąjunga nepatenkinta Lenkijos tautų mažumų padėtim.

— **Anglų biudžetas.** Anglų ministeris pirmininkas Baldvinas pareiškęs del biudžeto išlaidų, kad 2 milijardų sv. ster. išlaidos esančios sumažintos 800-tais milijonų sv. ster.

— **Charkovas** bus paskelbtas Sovietų Ukrainos sostine. Ten bus surinktos visos svarbesnės kultūrinės įstaigos.

Sovnarkomas paskelbęs dekretą, kuriuomi ukrainiečių kalbai duodamos lygios teisės su rusų kalba. Mokyklose dėstomoji kalba bus ta, kurios pareikalaus gyventojų dauguma.

— **Susitarta del Tanžero.** Londono derybose del Tanžero (Afrikoje) Anglai su Ispanais pilnai susitarė priešingai Prancūzų nusistatymui. Prancūzai griežtai esą nusistatę, kad Tanžeras būtų jų priežiūroj ir Anglų politikai nesitiki, kad Prancūzai sutiktų su Tanžero reikalu konferencijos nutarimu. Šis kraštas yra svarbu turėt savo globoj Anglams, Ispanams ir Prancūzams.

Dirbtinas perkūnas. Amerikoje elektros mokslas ir mašinos taip išsivystė ir išstobulinti, kad sugeba net tikro perkūno trenkimą padaryti. Neseniai tokį perkūną padarė Pittsfielde, kur 2 milijonų voltų elektros jėga trenkė į sodžių ir jį sudegino.

— **Vokiečių orlaivių dirbtuvės Rusijoje.** Sovietai davė vokiečiams didelius arti Charkovo plotus statyti orlaivių dirbtuves. Viena Vokiečių bendrovė nutarusi atidaryti oro susisiekimą tarp Petrapilio ir Angoros ir Rygos—Maskvos—Turkestano.

— **Sinajaus konferencijos programos.** Rumunų spauda praneša, kad Sinajaus konferencija turinti prasidėti liepos 28 d. Jos programa numatoma tokia: Karo nuostolių atlyginimas; Mažosios Santarvės atstovavimas Tautų Sąjungos Taryboje; Lenkijos prie Mažosios Santarvės prisidėjimo klausimas; Lenkų čekų nesusipratimų išsprendimas; vienodų santykių nustatymas Mažosios Santarvės valstybių prie Bulgarijos ir Vengrijos; pritraukimas Graikijos į Mažos Santarvės reikalus.

— **Nesusitaria del Karelijos.** Tarp Sovietų Rusų ir Suomų yra nesusipratimų del Karelijos. Suomų vyriausybė siūliusi Sovietams duoti išrišti Karelijos klausimą Tautų Sąjungai. Sovietų Rusai pareiškė, kad jie Tautų Sąjunga nepasitiki ir negali pripažinti jos bešališkumą. kadangi tarp jos narių esą tokių, kurie dažnai rodė savo priešingą nusistatymą Rusijos atžvilgiu.

— **Bolševikai Serbijoje.** Bielgrade areštuota apie 400 bolševikų agentų, kurių tarpe ir Rusų Raudonojo Kryžiaus atstovas. Bulgarijoje irgi areštuota apie 300 bolševikų ir ištremta į Rusiją.

— **Turkų parlamentas.** Rugpiūčio 2 d. Angoroje atidaromas naujai išrinktas Turkijos parlamentas.

— **Ūkio muzėjus.** Estų žemės ūkio ministerija nutarė ateinančiais metais atidaryti žemės ūkio muzėjų.

— **Žydų pogromas Lenkijoje.** Lintutave, Kališiaus vaivadijoje atvykę į turgų valstiečiai padarė žydams pogromą. Išdaužė krautuves ir sužeista 18 žmonių.

S p o r t a s.

Lietuvoje.

Eitkūnų futbolininkai Kaune. Liepos 29 d. Ažuolyne įvyko futbolo rungtynės tarp Eitkūnų sporto klubo ir L. F. L. S. — K. S. K. Eitkūniečiai jau liepos 8 d. buvo laukiami Kaune, bet gavo kiek pasivėluoti.

Rungtynės baigėsi kauniečių laimėjimu 1:0. Pirmame havtame kauniečiams pavyko įmušti vieną golą į eitkūniečių vartus ir tuo rungtynės pasitenkino antrąs havtamas praėjo be vaisių.

Šemet kauniečiuose matoma pažanga. Pernai rungtynėse su minima Eitkūnų komanda Kaunas pralaimėjo 3:1.

Dresdeno (Saksonijos) futbolininkai, kurių liepos 9-10 d. laukta Kaune neatvyko (žiūr. „Kario“ 27 Nr. „Sportas“).

Siekmadienį, rugpiūčio 5 d. laukiama Kaune futbolo rungtynių su Latvių sportodra. gija (L.S.B), su kuria pernai rugsėjo 24 d. mūsiškė L.F.L.S. rungtynėse Rygoje ir rungtynes laimėjo L.F.L.S. 1:0.

Kariuomenės sportas.

(Žiūrėk. „Kario“ 30 Nr.)

Šokimas į aukštį su kartimi:

1. Leitenantas Juodelis 1 pėst. pulko	2 mtr. 79 sant.
2. „Štabo Vosičius 1 pėst. Div.	2 „ 68 „
3. Vyr. pusk. Čiudaras 1 pėst. pulko	2 „ 63 „

Žaislas: bėgimas rankomis.

Bėgimas 1000 metrų:

1. Jaun. pusk. Kondrašovas 1 pėst. pulko	2 m. 51 sek.
2. Eilinis Strupeika 1 pėst. pulko	2 „ 56 „
3. Eilinis Jomantas 1 pėst. pulko	3 „ 0,2 „

Žaislas: bėgimas maiše.

Estafetinis dalių bėgimas: (4×100 mtr.)

I. 1 pėst. pulko: 54 sek.	1. Jaun. pusk. Kondrašovas, 2. j. pusk. Čiudaras, 3. vyr. pusk. Kurmavičius, 4. Leit. Rugys.
II. p. Diviz. Štabas 54,5 sek.	1. Leiten. Urbonas, 2. Leiten. Vosičius, 3. Leiten. Rapšys, 4. Karo vald. Giedra.
III. 1 Artiler. Pulko 55 sek.	1. jaun. pusk. Mastinas, 2. jaun. pusk. Lukminas, 3. Eilinis Aleksiejunas, 4) Grand. Šliora.

Po lengvosios atleikos buvo arklių runglynės: kliūčių ėmimas ir voltžiruotė.

Vakare atsižymėjusiems kariams, orkestrui griežiant, buvo išdalinti prizai. 3 pėst. pulkas, kuris šiemet dėl susidėjusių aplinkybių rungtyne negalėjo dalyvauti, besigailėdamas atidavė laimėtą pernai gražųjį albumą 1-jam pėstininkų pulkui, kuris šiemet žūt būt buvo pasirengęs paimiti prizą ir nemažai estafetiniame bėgime pasitreniravo.

Kaip matyt iš aukščiau paduoto protokolo I oji pėstininkų Divizija ir šiais metais pastatė du Lietuvos rekordus (pernai 3): Šokime aukštyne su kartimi — 2 metr. 79 sant. ir bėgime 1000 metrų — 2 m. 51 sek.

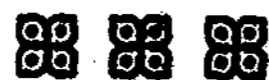
Divizijos kariai tokių vaisių šiais metais nesitikėjo, nes nebuvo žinomų Divizijos sportmenų, kaip tai: Leit. Dirvianskio, viršilos Vokietaičio, eilinio Laurinaičio ir kt., tačiau matomai, pernykščių rungtynių bandymai nenuėjo niekais ir kai kurių karių fizinio lavinimosi srity gerokai pasidarbuota. Tenka pastebėti, kad jaun. pusk. Kondrašovui nelemta buvo pasirodyti (dalsutrumpinimo sporto programos 1000 metr. bėgimo pernai nebuvo). Tai nenuveikiamas, sulig 1 pėst. pulko Švietimo Komisijos pirmininko žodžių ilgųjų distancijų bėgikas. Tačiau, reikia pasakyti, kad bėgimas buvo atliktas be jokių teoretinių taisyklių ir gali būti pavojingas sveikatai. Iš šalies žiūrint, ne vienas galėjo pamonyti, kad jis atbėgęs kris, kaip tas senovės Graikijos bėgikas, pranešęs apie graikų nugalėjimą ties Marafonu.

Estafetinis bėgimas galėjo būti geriau atliktas, bet dėliai aikštės ypatybių prisėjo bėgti viens prieš kitą, per ką buvo trukdymasis, perduodant estafetinę lazdele.

Bėdrai imant, kaip teko girdėti, rungtyneš padarė smagaus ir įdomaus įspūdžio. Gaila tik, kad šiemet kažin kodėl neatsilankė Lietuvos Fizinio Lavinimosi S-gos atstovai ir negalėjo konstatuoti šių rungtynių bei duoti savo pastebėjimų, kaip tai buvo padaryta pernai gerbiamojo p. Garbačiausko.

Ačiu prielankumui ir užuojautai L. e. Divizijos Vado p. pulkininkui Tamašauskui, senam sporto mėgėjui ir tvirtuoliui, susirinkę į rungtynes sportmenai buvo kupini džiaugsmo ir energijos, gi po rungtynių girdėti buvo kalbų, kad kitais metais pasistengsiant duoti dar geresnių rezultatų ir nedalyvavę rungtyneš kareiviai, anksčiau kreivom žiūrėję į treniruotes, dabar gi uoliai pradėję ruoštis prie būsimų rudenį atskirų dalių rungtynių. Po rungtynių buvo nusifotografuota, maloniai dalyvaujant pulkininkui Tamašauskui, pulkininkui Leitenantui Laurinaičiui ir atvykusiam iš atostogų Divizijos Vadui generolui leitenantui Kleščinskiui, kuris trumpai ir nuoširdžiai sveikino dalyvius ir dėkavojo už suteiktą smagumą. Sporto diena užsibalgė gegužine su iluminacija, fejerverkais ir raketomis, griežiant karo orkestrui.

Geistina, kad šis naudingas darbas būtų neužmirštas sekančiais metais ir dar tobuliau atliktas. Dar įdomiau būtų, jeigu ir kitos Divizijos ruošų panašių metinių sporto dienų ir tokiu būdu viena su kita konkuruotų; tas kariuomenei ir pritinka ir naudinga. I-os pėst. Divizijos Štabo Švietimo Komisijos pirmininkas.

Knygos atsiųstos redakcijai paminėti.

— Juozas Tysliava. Traukinys (eilėraščiai) „Vaivos“ B-vės leidinys. Kaunas, 1923 m. 59 pusl. Kaina nepažymėta.

Ганс-Хрыстыян Андэрсэн. Казкі. (Hans-Chrystyjan Andersen. Kazki). Gudų Reikalų Ministerijos leidyne. Kaunas, (1923). 64 p.

Labai geras vertimas garsiųjų Andersono pasakų į gudų kalbą. Knyga redaguota žinomo gudų rašytojus Vlasto. Mūsų draugams Gudams šita knyga bus labai naudinga ir įdomi. Gudų Reikalų Ministerija rengiasi išleisti dar eilę naudingų knygų — originalinių ir verstinių iš lietuvių kalbos, kad duoti gudams galimybės susipažinti su lietuvių literatūra. Senai reikėjo buvo tai padaryti, nes viena tokia knyga gali būti brangesnė už visą politinių atsišaukimų ir brošiūrėlių krūvą, kurių daugybė sustatyta visai beraštiškai ir niekam netinka.

Ružan.

„Varpo“ B vės leidinys Nr. 24. Teodoras Dostojevskis. „Vyriausias Inkvizitorius“. (Iš „Broliai Karamazovai“, d. II, knyg. V, persk. V). Lietuvių kalbon išvertė Augustinas Janulaitis. Kaunas, 1922 m. 28 puslapiai. Kaina 40 centų.

„Varpo“ B-vės leidinys Nr. 26. Leonidas Andrejevas. „Krikščionys“. Lietuvių kalbon išvertė Augustinas Janulaitis. Kaunas, 1922 m. 30 pusl. Kaina 40 centų.

Lietuvos Koperacijos Bendrovių Sąjungos leidinys. Prof. Š. Žydas. „Koperacija jos esmė ir uždaviniai“. Versta iš prancūzų kalbos. Kaunas, 1923 m. 30 puslapių. Kaina 20 ct.

Lietuvos Koperacijos B-vių Sąjungos leidinys. J. Reselis. „Koperacija ir tautos uždaviniai“. Laisvai verė Petras Šalčius. Antroji laida. Kaunas, 1923 m. 144 pusl. Kaina 75 c.

Švietimo Ministerijos Knygų Leidimo Komisijos leidinys. T. Ivanauskas. „Mūsų paukščiai ir mokykla“. Kaunas, 1923 m. 44 puslapiai. Kaina nepažymėta.

K. Evaldas. „Gamtos pasakos“. Vertė Murkienė I tomas „Kultūros“ bendrovė, Šiauliai, 1923 m.

Turinys: Žvaigždės vaikas, Nematomeji, Vėjas, Piktžolės, Senasis gluosnis, Ožkabarzdžiai, Gliukas ir gandras, Dvylika sesučių, Tušti kambariai, Migla, Vandens lėlija ir žirgelis, Bužungalviai. 126 puslapiai. Kaina nepažymėta.

Pr. Būdvytis. „Klystantis lapas“. Antras poezų rinkinys. „Audra“ Kaunas, 1923 m.

Turinys: Klystantis lapas, Klaikūs keliai (5 eilėraščiai), Liūdna, ilgu visur. (40 eilėraščių), Niūnsų posmai (24 eilėraščiai). 176 puslapiai. Kaina 6 litai.

Klausimai ir atsakymai.

Laiškais į klausimus neatsakome.

Kl. 152. Išstarnavau 1 metus savanoriu, buvau paleistas iš kariuomenės ir pr. m. XII. 1 d. pašauktas, kaip gimęs 1902 m. baigti nedatarnautą laiką ir tapau paskirtas į pėstininkų dalį, o iš ten perkeltas į Sanitarijos puskarininkų mokyklą. Kiek laiko turėsiu tarnauti ir, ar galėčiau būt dabar paleistas iš mokyklos?

J. Lankas.

Ats. 152. Baigus sanitarijos ar veterinarijos puskarininkų mokyklą reikia tarnauti kariuomenėje 3 metus. Iš mokyklos mokinių nepaleis. Tamsta, kadangi esi 1 metus jau tarnavęs savanoriu, tai dabar turėsi 2 metus tarnauti.

Kl. 153. Buvau tarnavęs kariuomenėje 1 metus savanoriu ir paleistas iš tarnybos, kaip atitarnavęs pasižadėtą laiką. Dabar tapau pašauktas atlikti priva-

lomą tarnybą. Ar savanoriu tarnautas laikas užsiskaitys mano tarnybon? Radasto Žiedas.

Ats. 153. Savanoriu tarnautas laikas įsiskaito į tikrą karo tarnybą. Stojant savo apskr. naujokų ėmimo komisijon reikėjo jai pristatyti dokumentus, liudyjančius kiek laiko pratarnavote savanoriu, kad į tą pažymėtų Jūsų priėmimo formuliare dalies žiniai. Jeigu Jūsų priėmimo formuliare nebūtų pažymėtas savanoriu iš-tarnautas laikas, tai privalai kreiptis į savo viršininką, kad padarytų pastangų tą laiką užskaityti. Prie pareiškimo reikalinga pridėti aukščiau minimus dokumentus, bet jei jokių neturėtum, tai vėl reikia prašyti savo viršininko tarpininkavimo, išreikalauti Jūsų tarnybos lapą iš dslies, kurioj tarnavai savanoriu.

Kl. 154. Ar einant 1921 m. įsak. Kar. 277 Nr. 1 § kvotimai raštininkams priverstiniai ar tik norintiems nerikiuotės puskarininko laipsnį įgyti.

Rašt. Mochovas.

Ats. 154. Nėra galimybės kariuomenėj atsižvelgti į atskirų asmenų norus. Renkant į mokomas kuopas neklausama noro; tą patį galime prilyginti ir čia. Jeigu dalis reikalinga ner. puskarininkų, jos prievolė tokių pasirūpiuti iš atatinamų asmenų.

Kl. 155. 1. Esu vedęs, turiu du vaiku ir gyvenu atsiskyres nuo tėvų. Ar paleistų mane iš kariuomenės? K. Mažai mas.

Ats. 155. Del žmonos ir vaikų iš tarnybos neatleidžia ir tokiems tenka atitarnauti visą privalomą tarnybą.

Kl. 156. Mobilizacijos skyriaus aplinkraštyje iš VI 13 1447 Nr. pažymėta, kad baigusieji raštininkų kursus už įgytąjį mokslą priskiriami prie specialistų ir privalo ištarnauti 3 metus. Ar laikyti prie divizijų kvotimai įgyjimui nerikiuotės puskarininko laipsnio, prilyginami prie minimų raštininkų kursų ir išlaikiusieji priskiriami prie specialistų ir privalo tarnauti 3 metus arba kartu bus leidžiami su rikiuotės puskarininkais?

Pėstininkų dalių raštininkai V-tis, P. Sabutis, J. Vederas ir P. Tauras.

Ats. 156. Raštininkų kursų dar nėra įsteigta. Kuomet bus įsteigti, tai jie bus prilyginti prie specialių puskarininkų mokyklų. Pėstininkų pulkuose tokių raštininkų, baigusiu minimus kursus, nenumatyta. Puskarininkai rikiuotės ir nerikiuotės bus leidžiami vienu laiku.

Pik. Gr. Gl.

Kl. 157. Buvau pabėgęs iš kariuomenės, ir grįžau savanoriu tarnystėn 1921 m. lapkričio mėn. Už tai mane nubaudė Pulko Teismas 5-ius mėnesius daboklės ir bausmę atlikau. Taigi ar priskaitys tarnystėn pusė mano atliktosios bausmės, kaip tai rodo „Amnestijos“ įstatymas 1922 m. raidė b) — Grįžusiems savo noru vėliau 1921 m. sausio 1 d. iki 1922 m. lapkričio 15 d. stleidžiama pusė bausmės“.

Novasatas.

Ats. 157. Amnestijos įstatymas liečia tik bausmę, o ne Kar. Prev. Įst. Plg. kurio 10 d. laikas išbutas kalėjime ar arešte virš 15 d. tarnybon ne įskaitomas.

Kl. 158. Buvau nuteistas 8 mėn. Drausmės batalionan, bet be teismo sprendimo atmainymo teko tą bausmę atlikti daboklėj. Ar šis laikas įsiskaito tarnybon? J. Tarnauskas.

Ats. 158. Nors teismas Jums bausmę buvo paskyręs Drausmės batalionan, bet jei šią bausmę teko atlikti kalėjime ar daboklėj, tai „Kar. Priev. Įst.“ neleidžia to laiko įskaityti į tarnybą ir ji Jums neįsiskaito.

Kl. 159. Jeigu aš 3 metus ištarnausiu savanoriu specialėj dalyj, ar bereikės daugiau tarnauti?

Oskaras Grenas.

Ats. 159. Nebereikės.

Redakcijos atsakymai.

V. L. Vilušiu. „Savanorio“ tuo tarpu nespau-sdinsime.

Sančiškiui. Jeigu Jūsų minimi viršininkai yra kuopoje ir eina savo pareigas, kuopos vadas neturi teisės perduoti kitam jiems priklausomas teises bausti savo pavaldinius.

Kėcelei. Rašykite ir daugiau žinučių iš savo dalies. Už atsiųstas ačiu!

Nebailiui. Tuo reikalu kreipkitės į artimiausį Žv. sk. punktą ir ten plačiau apie tą pakalbėsite ir visas sąlygas sužinosite. Siųskite daugiau žinių iš savo dalies.

J. Gedvilai. Specialių dalių puskarininkai irgi užlaikyti, nors ir kitokias pareigas eitu.

V. Navalinskui. Žiūr. š. m. „Kario“ 4 Nr. 29 ats. Tamstos antras klausimas tikrai mus stebina, matyt, Tamsta būsi perdaug prisiklausęs „bobų plepalų“, kad iš Lietuvos kariuomenės paleidžiami norintieji stoti savanoriais Amerikos kariuomenėn. Jeigu atsargon paleisti kareiviai neišleidžiami emigracijos tikslais į užsienį, tai apie dar tebetarnaujančius nė kalbos negali būti.

J. p. Nausėdai ir Ažagiečiui Tamsta skaitais užlaikytu ir kada bus parėdymas tokius leisti — nežinome.

Rugiui. Ligonį statyti su šautuvu negalima.

J. Kudrevičiui. Raštininkas esi, Virštarnybinu puskarininkų įstatymo (žiūr. įs. Kar. 76 Nr. 2 §) 6,7,8 ir 9 §§. rodos, lengva suprasti, kad galima įstoti. Be to mes abejojame ar tikra savo pavarde pasirašei, kadangi mašinėlėmis niekas nepasirašinėja.

Maseliui. Paleidimui vasaros darbams kreipkis į savo viršininką, pridėjus turimus dokumentus.

E. Baltrušaičiui. 1 kl. Kol kas dar neleidžiama. 2 kl. Žiūr. šiame „Kario“ Nr. atsakymą Vyturiui į 1 kl.

„Kas ieško tas randa“. Žemės Jūs galėtumėt gauti, kuomet būsite paleistas iš tarnybos. Tėvams žemės gauti būtų kliūčiu, kadangi vargu galėtų gauti iš kur nors liūdymą, kad tikrai yra bežemiai, o antra vertus, žemė pirmon vieton duodama tik vietos bežemiams, kitiems jeigu liktų nuo pastarųjų.

J. Gervinskiui ir A. Klumbiui. Žiūr. „Kario“ 25 Nr. 141 ats.

Algirdiečiui. Žiūr. „Kario“ 27 Nr. 147 ats. Kuomet paleis, nežinia.

A. Starkevičiui. Tamstos daina netinka, kadangi ją esi pasisavinęs iš senovės liaudies dainų ir ji jau yra užrašyta net dviejų mūsų liaudies dainų rinkėjų. Be to, kai kuriose vietošose netinkaniai esi iškreipęs ir sugadinęs pačią dainą. Negražu savinti svetimą dalyką!

K. A. Paprašyk savo kuopos raštinėj, kad duotų paskaityti 1922 m. įs. Kar. 264 Nr., ten rasi savo klausimams atsakymą. Jei skundo dar neesi davęs Vyriausiajai Naujokų Ėmimo Komisijai Kaune, bandyk duoti, primindamas, kad jau esi davęs skundą, į kurį atsakymo negavai.